

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 465/2024 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen alopeciaa sairastavien lainmukaisesta ja tasa-arvoisesta kohtelusta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Minja Koskelan /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 465/2024 vp:

Miten hallitus korjaa nykytilanteen, jossa alopeciaa sairastavat joutuvat itse maksamaan heille lain mukaan maksuttomien apuvälineiden, eli peruukkien, hankinnasta ja huoltamisesta,

miten hallitus edesauttaa sujuvuutta ja vaivattomuutta maksusitoumuksen hakuprosesseissa, jotta tarpeellisen apuvälineen saaminen ei esty byrokraattisten esteiden vuoksi tai ole kohtuuttoman vaivalloinen, ja

miten hallitus varmistaa, että alueellinen tasa-arvo alopeciaa sairastavien kesken toteutuu apuvälineiden hankintaan ja huoltamiseen tarkoitettujen maksusitoumuskäytänteiden osalta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 4 §:n mukaan hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Terveydenhuoltolain tarkoituksena on toteuttaa väestön tarvitsemien palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, laatua ja potilasturvallisuutta.

Terveydenhuoltolain 29 §:n mukaan hyvinvointialueen tulee järjestää potilaan sairaanhoitoon liittyvä lääkinällinen kuntoutus, johon kuuluvat apuvälinepalvelut. Hyvinvointialueen tulee järjestää palvelut joustavasti ja saumattomasti siten, että apuvälinepalveluita tarvitsevat asiakkaat saavat palvelut oikea-aikaisesti ja tasapuolisesti asuinkunnasta riippumatta.

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineen myöntämisen tulee perustua potilaan lääketieteellisesti perusteltuun tarpeeseen ottamalla huomioon apuvälineen tarvitsijan käyttäjälähtöinen ja yksilöllinen tarve. Vuonna 2023 julkaistu Valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet – opas apuvälinetyötä tekeville ammattilaisille ja ohjeita asiakkaille on valtakunnallinen suositus, jonka tavoitteena on yhtenäistää lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden

luovutusperusteita hyvinvointialueilla. Oppaan mukaan lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineenä peruukki on saajalleen maksuton, myös sen korjaus ja huoltaminen korvataan.

Läkinällisen kuntoutuksen apuvälinepalveluiden lainmukaisen saatavuuden valvonta kuuluu valvontaviranomaisille.

Osana hallitusohjelmaa sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt terveydenhuoltolain uudistamisen. Tarkoitus on uudistaa myös lääkinällisen kuntoutuksen apuvälinepalvelujen sääntelyä. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriössä on valmistelussa terveydenhuollon ammattihenkilöstöltä vaadittavan kirjallisen työn, kuten säädösperäisten lausuntojen ja erilaisten todistusten, määrän vähentäminen palvelujen sujuvoittamiseksi.

Helsingissä 3.1.2025

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso